

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

15 maart 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, HUISVESTING EN STEDELIJK BELEID

Interpellatie van de heer Filip Dewinter tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de sanering van de Antwerpse stadsfinanciën

Interpellatie van de heer Johan De Roo tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over het Gemeentefonds

Met redenen omklede moties

Vraag om uitleg van de heer Johan De Roo tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de politiehervorming

Vraag om uitleg van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de renovatiepremie in 13 Vlaamse steden

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid

Donderdag 15 maart 2001

VOORZITTER : De heer Jan Penris

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.05 uur.*

Interpellatie van de heer Filip Dewinter tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de sanering van de Antwerpse stadsfinanciën

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Dewinter tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de sanering van de Antwerpse stadsfinanciën.

De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, u weet dat u op 20 februari in Antwerpen uitgeroepen werd tot publieke vijand nummer één, toch wat de traditionele partijen betreft. Die zouden u nochtans gunstig gezind moeten zijn. U bent een beetje de gebeten hond in Antwerpen, doordat u op 20 februari een besluit genomen hebt, waarop ik dadelijk nog terugkom. Ik wil eerst even kort de voorgeschiedenis schetsen.

Op het einde van de vorige legislatuur werd een technische begroting 2001 voorgesteld, met een niet-sluitende meerjarenplanning die Antwerpen in 2005 naar een gecumuleerde schuld van bijna tien miljard frank leidt. De gouverneur heeft, zoals door de wet verplicht wordt, hiervoor terecht een negatief advies gegeven, terwijl u dat niet doet. U hebt geen negatief advies gegeven, maar de zaak door de vingers gezien. In de begeleidingscommissies tussen stad en overheid sprak u hierover duidelijke taal. Blijkbaar deed u dat ook op de begeleidingscommissie van 15 februari 2001. Dat werd allemaal neergeschreven in een besluit van 20 februari, dat u hebt bekendgemaakt in een schrijven aan de stad Antwerpen. We kunnen dit schrijven kort samenvatten. U zegt daarin dat u de nieuwe

begrotingswijziging die voorgesteld wordt en die voornamelijk neerkomt op een schuldherschikking, niet aanvaardt. Meer nog, u zegt dat u een jaarlijkse minimale overdracht van 250 miljoen van de gewone naar de buitengewone dienst van de begroting wil, wat uiteindelijk neerkomt op een structurele sanering van 1,2 miljard frank, te realiseren vanaf het jaar 2001.

In die brief hebt u ook een aantal vragen gesteld, waarvoor ik u zeer dankbaar ben, want ik stel deze vragen al zes jaar aan het college van Antwerpen. Ik vraag me af of u al een antwoord gekregen hebt op deze pertinente vragen. U vraagt naar de volledige personeelslijsten van de belangrijkste VZW's, hun jaarverslagen, balans- en resultaatrekeningen van de drie laatst beschikbare jaren, een overzicht van het personeel ten laste van de stad en voor de functie onderwijs, de begroting voor 2001 van Telepolis en de reeds uitgewerkte plannen in verband met de verzelfstandiging van het bedrijf.

Het college van Antwerpen heeft daar veel heisa rond gemaakt en heeft na het schepencollege een persconferentie georganiseerd waar uw brief uiteraard niet aan de pers getoond werd. Men wekte echter wel de indruk dat u ongeveer duizend contractuelen op straat zou zetten in Antwerpen, dat u ongeveer het hele stadsonderwijs wou afschaffen, en nog een paar van die zaken die voor sociale onrust gezorgd hebben. De vakbonden zijn natuurlijk op de kar gesprongen. U kent het verhaal, de revolutie was net niet uitgebroken in de metropool aan de Schelde. U hebt, overigens terecht, een boze brief geschreven naar de stad Antwerpen waarin u zegt dat u met verontwaardiging kennis hebt genomen van deze persmededelingen.

We gaan die geschiedenis hier nu niet heroprakelen, maar ik had toch graag een paar verduidelijkingen gehad. Hoe zit het bijvoorbeeld met het verslag van die fameuze begeleidingscommissie van 15 februari 2001 ? Ik heb daarvan een zeer ge-

Dewinter

kleurde versie gehoord. Ik heb uiteraard ook de schepenen van Financiën en de burgemeester daarover ondervraagd, en die citeren dan uit een verslag dat blijkbaar door henzelf of een ambtenaar van de stad Antwerpen opgemaakt werd. Daaruit moet dan blijken dat u of uw ambtenaar – er wordt verwezen naar uw ambtenaar – wel degelijk gezegd zou hebben dat bepaalde delen van het stadsonderwijs afgestoten zouden moeten worden, dat de verzelfstandiging van Telepolis aan de orde is, enzovoort.

Ik heb me echter laten informeren, en er blijkt ook een officieel verslag te zijn dat opgemaakt werd door uw diensten en niet door ambtenaren van de stad Antwerpen. Ik zou u zeer dankbaar zijn mocht u mij dat verslag willen overmaken, omdat ik meen dat dat het verslag is dat door iedereen goedgekeurd wordt, ook door de stad. Dan is de discussie over wat u al dan niet gezegd hebt op die fameuze begeleidingscommissie tenminste al achter de rug.

Los van deze misschien wat semantische discussie, hebt u een aantal fundamentele dingen gevraagd aan de stad Antwerpen. Ik heb ze hier reeds opgesomd, en vind ze ontzettend belangrijk. Ik weet dat u ondertussen ook volop met een aantal ambtenaren van uw diensten de bestemming, de aanwending en de efficiëntie van een aantal SIF-projecten en de gelden die daarvoor bestemd zijn aan het onderzoeken bent. Men meldt mij ook, en u moet dat dan maar bevestigen of ontkennen, dat een aantal ambtenaren meer dan een week neergestreken zijn in het Antwerpse OCMW om daar de rekeningen en dergelijke te onderzoeken. Ik had graag geweten of dit klopt of niet, en wat uw bevindingen terzake zijn. Zijn er reeds conclusies getrokken uit wat uw ambtenaren onderzocht hebben? Zo ja, wat zijn dan die conclusies? U weet dat de stad ondertussen ook gereageerd heeft. De stad zegt dat het allemaal niet zo simpel is, en daarvoor citeer ik uit de brief die de burgemeester u heeft overgemaakt: 'Het college vindt het onbegrijpelijk dat de Vlaamse regering voortdurend beweert begrip te hebben voor de grootstedelijke problematiek, maar anderzijds niet bereid is zelf een aanzet tot structurele oplossingen te geven. Wanneer de stad Antwerpen dan zelf naar oplossingen zoekt, worden deze met totale ontkenning van de gemeentelijke autonomie afgewezen.' Ze zegt ook dat de zaken die momenteel op een bedreigende wijze op alle Vlaamse gemeenten afkomen het gevolg zijn van talloze beslissingen van de hogere overheden. Deze beslissingen hebben voor de gemeenten verregaande financiële en organisatorische implicaties.

Voorbeelden hiervan zijn de federale belastingverlaging, die een rechtstreekse negatieve weerslag op de opbrengsten van de gemeentelijke opcentiemen heeft; het ontwerp van decreet inzake de intercommunales, wat zich niet louter tot een daling van inkomsten beperkt; de Europese richtlijnen inzake de waterzuivering en de sanering van vervuilde gronden en bodems; de decreten in de culturele sector; de politiehervorming; de herziening van de veiligheidscontracten, die een financiële hypothek leggen op het veiligheidsbeleid van de gemeenten; de vluchtelingenproblematiek en de financiële toestand van het OCMW.

Dit zijn allemaal bezwarende factoren waarmee de minister volgens haar geen rekening wil houden. Ik neem hiervan akte. We weten allemaal dat de gemeenten moeten opdraaien voor de talrijke cadeaus die de Vlaamse regering kwistig uitdeelt. Wat dit betreft, kan ik het stadsbestuur dan ook bijtreden.

De vrijstellingen op de onroerende voorheffing zullen Antwerpen 142 miljoen frank kosten. De beslissing van de Vlaamse regering in verband met de intercommunales zal Antwerpen 479 miljoen frank kosten. Antwerpen zal van het Gemeentefonds 354 miljoen frank minder ontvangen dan in het verleden.

Indien de minister het met deze getallen niet eens is, moet hij maar andere getallen geven. Dit zijn alleszins de getallen die ik van het Antwerpse stadsbestuur heb gekregen. Ik zou graag horen hoe de minister deze getallen interpreteert. Terwijl ze cadeaus uitdeelt, laat de Vlaamse regering de lokale besturen in ieder geval voor heel wat bijkomende kosten opdraaien.

Deze kosten staan los van de vragen die de minister het Antwerpse college terecht stelt in verband met een aantal VZW's. Deze VZW's tieren in een stad als Antwerpen inderdaad welig. We klagen al jaren dat de gemeenteraad hier geen enkele greep op heeft. Blijkbaar heeft de minister nu dezelfde klachten. Hoewel het hier om satellieten gaat die rond het stadsbestuur draaien, is er geen enkele controle op de rekeningen of op het beleid van deze VZW's.

Het onderwijs kost een stad als Antwerpen heel wat geld. Ik heb deze ochtend nog de gelegenheid gehad om de Vlaamse minister van Onderwijs te vragen of ze in dit verband initiatieven wenst te nemen. Mijns inziens zou ze een rondetafelgesprek over het Antwerpse onderwijs moeten organiseren.

Dewinter

Uiteindelijk heeft ze schoorvoetend toegegeven dat ze eventueel wil nagaan welke samenwerkingsverbanden met betrekking tot het Antwerpse onderwijs mogelijk zijn. Het is hierbij uiteraard de bedoeling om de jaarlijkse bijpassing van 1,6 miljard frank van het stadsbestuur naar beneden te halen. Ik hoop dat de minister in dit verband ook enkele voorstellen heeft.

Ook in het dossier-Telepolis dient het stadsbestuur jaarlijks meer dan 1 miljard frank bij te passen. Dit drukt zwaar op de stedelijke begroting. De bijpassing voor het OCMW bedraagt trouwens ook meer dan 1 miljard frank. Dit is een verdubbeling tegenover vorig jaar.

Ik zou de minister ook willen vragen of hij wat duidelijker kan zijn wat de structurele maatregelen betreft die hij – volkomen terecht – van Antwerpen eist. Hij heeft gesteld dat een schuldherschikking op zich niet volstaat. Ik ben het daar volledig mee eens.

Ik wil in dit verband even het schrijven citeren dat de minister op 20 februari 2001 aan het stadsbestuur heeft overgemaakt. In deze brief stelt de minister dat hij : ‘dergelijke operatie niet geschikt acht om tekorten op de gewone dienst van de begroting weg te werken. Slechts door te streven naar een gezond en structureel evenwicht op de gewone dienst kan de stad financiële ruimte vinden voor nieuwe beleidsinitiatieven.’

Ik zou in dit verband overigens willen opmerken dat het door de minister voorgestelde ontwerp van begrotingswijziging, ondanks de ingecalculeerde gedeeltelijke herfinanciering van de schulden, geen ruimte laat voor nieuwe beleidsprojecten. De minister gaat hierbij zelfs uit van een flinke inkrimping van het investeringsvolume.

De minister stelt tevens dat een schuldherschikking bijkomende kosten zal brengen, bijvoorbeeld in de vorm van een intrestenlast. Hoewel dit een terechte opmerking is, verwacht ik dan wel dat de minister tegen 5 april, de datum waarop hij onze stad met een bezoek zal vereren, meer duidelijkheid zal verschaffen.

Mijnheer de minister, u bent misschien niet bereid om uw nederige dienaar vandaag al wat duidelijkheid te bieden. Hoewel ik misschien tot 5 april 2001 zal moeten wachten, wil ik vandaag al een poging ondernemen. Ik zou u dan ook enkele concrete vragen willen stellen.

De bijpassing voor het onderwijs bedraagt 1,6 miljard frank. De schepen wil dit tot 1 miljard frank reduceren. Hoewel dit me een goed idee lijkt, vraag ik me af hoe dit moet gebeuren. Welke voorstellen kan de minister in dit verband doen ?

De administratie van de minister heeft allerlei gegevens opgevraagd en onderzoekt momenteel de personeelslijst. Is het de bedoeling om een aantal onderwijsinstellingen af te stoten in de richting van het gemeenschapsonderwijs of van andere onderwijsinstanties ? Wil de minister besparen op de vaste kosten ? Wil de minister besparen op de personeelskosten, zoals door de schepen van Onderwijs is gesuggereerd ? Wat zijn de concrete plannen van de minister ?

Ik zou ook de mening van de minister over benchmarking willen vragen. Men zou een vergelijking kunnen maken tussen het onderwijs in Antwerpen en in andere steden, zoals Gent of Leuven. Er is al gesteld dat het onderwijs in Antwerpen acht maal duurder is dan in Gent. Wil de minister dit zelf onderzoeken, of moet de stedelijke overheid dit doen ? Ik wil erop wijzen dat het stadsbestuur in dergelijke zaken uiteraard niet objectief zal zijn.

De minister van Onderwijs heeft me deze ochtend meegedeeld dat ze dit onderzoek niet op zich op wil nemen. Ze laat dit over aan de stedelijke overheid. Omwille van de subjectiviteit van het stadsbestuur lijkt dit me geen goed idee.

Komt er een doorlichting van de stadsdiensten ? Wie zal die doorlichting uitvoeren ? Zal de minister het initiatief nemen of wil hij dit opleggen aan het stadsbestuur ? Welke voorstellen heeft de minister terzake ?

Wil de minister pleiten voor een integratie van de boekhouding en de rekeningen van de VZW's in de reguliere begroting ? Ik zou dit alleszins een goede zaak vinden. Ik wil er trouwens even op wijzen dat die integratie ook in het Antwerpse bestuursakkoord terloops wordt vermeld.

Welke voorstellen heeft de minister terzake ? Wat zal gebeuren met het personeel van die VZW's ? Het gerucht doet de ronde dat de contractuelen, een duizendtal in totaal, op termijn zullen moeten afvloeien. Klopt dit gerucht ? Geldt dit voor alle contractuelen of slechts voor een gedeelte onder hen ? Wat denkt de minister hiervan ? Wat zijn uw bevindingen van het onderzoek dat uw ambtenaren daaromtrent gevoerd hebben of nog voeren ? Hoe denkt u dat de aanwending van die gelden in de toekomst moet gebeuren ? Zult u een doorlich-

Dewinter

ting organiseren van het OCMW, met een bijpassing door de stad van 3 miljard frank op jaarbasis? U weet dat de stad daarover nadenkt, maar zou dat niet beter van uw diensten komen? Wat zijn de bevindingen van uw vier controleurs die daar een tijd ter plaatse zijn geweest? Hoe denkt u daaraan tegemoet te komen? Denkt u voor Telepolis, met een bijpassing van 1,2 miljard, aan verzelfstandiging? Wat zijn uw ideeën daarover? Een doorlichting is op zijn plaats. Gaat u die uitvoeren of moet de stad dat doen?

Ten slotte heb ik een vraag over de vijf onderwerpen samen: onderwijs, VZW's, SIF, OCMW en Telepolis. Klopt het dat u een resultaatsverbintenis eist van het Antwerpse college binnen een termijn van twee of drie jaar? Moeten zij concrete structurele maatregelen voorstellen?

Ik hoop dat u mij en de 9.000 mensen van het stadspersoneel, de bijna 10.000 mensen van het OCMW-personeel en de 1.000 contractuelen enige verduidelijking kunt geven. Er werden immers bewust geruchten verspreid om de sociale onrust in Antwerpen en de strijd tegen Brussel aan te wakkeren. Men hoopt zelf niets te moeten doen en er met een al te gemakkelijke schuldherschikking die geen enkele structurele oplossing biedt van af te komen.

De voorzitter : De heer Vermeulen heeft het woord.

De heer Jo Vermeulen : Antwerpen ligt altijd wat gevoelig. Ik wil een paar misverstanden uit de weg ruimen. Het is een misvatting om te zeggen: Antwerpen staat er weer met het handje open, doet zelf niets, gaat verder met potverteren, en dat soort van dingen. Zoals u weet is er een nieuwe bestuursploeg begonnen. Een van haar opties was om het financiële beheer heel ordentelijk en restrictief te organiseren. Men is er zich van bewust dat men niet alle uitgavenstromen kan laten bestaan zoals ze nu bestaan. Het stadsbestuur wil een inspanning doen om pas dan met een zekere geloofwaardigheid het overleg met de overheid te organiseren.

Ik verwijst naar een paar elementen in het bestuursakkoord, waar onder meer de transparantie van de VZW's en alle instellingen die in belangrijke mate door de stad gefinancierd worden, als prioriteit wordt gesteld. Een ander element is een verregaande beheersing van de geld- en uitgavenstromen waarvoor zelfs een aantal technieken wordt uitgewerkt. Men wil de financiën kunnen blijven hante-

ren en ook politiek hard maken via een budgetcel. Dat is een nieuwe cel die over het college heen de verantwoordelijkheid wil nemen om de stadsbegroting te bewaken en waar nodig bij te sturen.

Er wordt een aantal mogelijkheden voorgesteld, die uiteraard onderzocht moeten worden. Ik citeer letterlijk: 'Als goede huisvader moet Antwerpen nagaan welke activa niet noodzakelijk zijn voor een goede uitvoering van de kerntaken van de stad. Enige tijd later, met dit in gedachten, zal de schepen van Financiën binnen een termijn van een jaar op stelselmatige wijze alle roerende activa aan een grondig onderzoek naar opportuniteiten en risico's moeten onderwerpen.'

Het hoofdstuk Financiën eindigt met de titel 'Een constructieve dialoog met de hogere overheden en met de andere gemeenten'. Dat was een moeilijk begin. Het stadsbestuur heeft zich sterk opgesteld tegenover minister Sauwens. Nadien werd het gesprek terug op de sporen gezet door de fractieleiders die constructief overleg belangrijker vonden dan het rollen met de spierballen. Er zijn verschillende soorten Antwerpenaars, mijnheer de minister, en u zult ze allemaal ontmoeten het komende jaar. Er zijn er die kunnen luisteren, er zijn er die vooral hun gedacht zeggen, er zijn er die problemen willen oplossen, er zijn er die problemen willen maken, er zijn er die willen bemiddelen en er zijn die keet willen schoppen. De intenties zijn er in elk geval. Ik refereer opnieuw aan het bestuursakkoord: 'Het stadsbestuur is zich ervan bewust dat de communicatie omtrent de financiële uitdaging voor de stad Antwerpen niet alleen naar de hoge overheden, maar ook naar de andere gemeenten en de bevolking een vernieuwde aanpak vergt. Die aanpak moet gebaseerd zijn op geloofwaardigheid, op eigen inspanningen en op verantwoorde solidariteit.'

Ik wil als Antwerpenaar de minister bedanken omdat hij de technische begroting heeft goedgekeurd, zodat we verder konden. De volgende stap is het overleg in april. Een aantal krachten in Antwerpen wil daar een zeer constructief overleg van maken. Om een degelijk beleid te kunnen voeren, zal Antwerpen beleidsruimte nodig hebben. Schuldherschikking zal op een of andere wijze vorm moeten krijgen. De stad is van plan om daar zelf ook haar nek voor uit te steken. Dat zal wat tijd vergen. Vandaar de zorg dat alles klaar moet zijn voor 5 april 2001. Alles zal niet klaar zijn, maar er wordt wel een aantal zaken op de sporen gezet waarvan binnen een jaar werk zal worden gemaakt. Bij privatisering moet men goed weten of het de stad geld zal opbrengen of kosten. Zulke be-

Vermeulen

slissingen kunnen niet halsoverkop worden genomen. Dat zou getuigen van een erg slecht beleid. We hebben er alle vertrouwen in dat er iets moois kan bloeien tussen de stad en de Vlaamse regering.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, collega's, in de eerste plaats wil ik beklemtonen dat ik – ondanks het feit dat het stadsbestuur een zogenaamde technische begroting indiende en er niet in slaagde om er een sluitend financieel meerjarig beleidsplan bij te voegen – toch mijn goedkeuring verleende aan de begroting voor 2001 van de stad Antwerpen. Ik nam deze uitzonderlijke maatregel vanuit de bekommernis om de normale werking van de stad niet in het gedrang te brengen. Ik was dat eerst niet van zin, maar begreep al snel dat men deze begroting nodig had om te kunnen starten.

In mijn brief van 20 februari 2001 naar aanleiding van de goedkeuring van deze begroting formuleerde ik een aantal opmerkingen. Een van deze opmerkingen betrof mijn verzoek om bij de eerstvolgende begrotingswijziging wel een sluitend financieel meerjarig beleidsplan voor te leggen. In het kader hiervan verzocht ik het stadsbestuur eveneens om tegen mijn gepland werkbezoek aan de stad op 5 april aanstaande de eerste saneringsvoorstellen voor te bereiden. Dat bezoek was allang gepland in het kader van de stedenronde.

Op geen enkel ogenblik liet ik mij uit over mogelijke besparingsmaatregelen, laat staan dat ik concrete besparingen effectief zou hebben opgelegd. Wel vind ik het, in de huidige omstandigheden en in elk geval los van een globaal pakket van saneringsmaatregelen, niet opportuun om een schuldherfinanciering toe te staan aan de stad. Een dergelijke operatie zorgt immers voor het creëren van nieuwe schulden, schuift de aflossing van de schuld door naar de toekomst en is bovendien allesbehalve geschikt om structurele tekorten op de gewone dienst van de begroting weg te werken. Deze bevindingen heb ik dan ook meegedeeld aan het stadsbestuur.

Nu en in de nabije toekomst zal mijn houding tegenover Antwerpen niet verschillen van de houding die ik aanneem tegenover de andere Vlaamse gemeenten. In die zin verwacht ik van het Antwerps stadsbestuur net als van de overige gemeenten een naleving van de wettelijke voorschriften inzake het begrotingsevenwicht en het behoud van dat evenwicht in het financieel meerjarig beleidsplan. Ik wens daarbij de autonomie van de stad ten

volle te respecteren. Ik heb op geen enkel ogenblik gezegd dat er duizend contractuelen moeten afvloeien en dat men het stedelijk onderwijs moet afstoten. Ik heb ook nooit gezegd dat men een aantal VZW's opgericht in het kader van het SIF, moet afschaffen. Ik heb op geen enkel ogenblik gezegd dat men omtrent het OCMW en de meerjarenbegroting iets moet ondernemen. Evenmin heb ik gezegd dat men rond Telepolis maatregelen moet nemen.

Ik heb wel een aantal inlichtingen gevraagd. Als men mij cijfers voorlegt, wil ik zeker zijn dat die ook daadwerkelijk kloppen. Ik heb die inlichtingen nodig om mijn taak als toezichhoudende overheid op een correcte manier te vervullen. Het is inderdaad juist dat een onderzoeksgroep in mijn opdracht een aantal dagen in de stad en het OCMW heeft doorgebracht. Ik verwacht het rapport daarvan volgende week. Ik kan daar niet op vooruitlopen. Ik zal op basis daarvan een goed gesprek kunnen voeren met het stadsbestuur op 5 april 2001.

Ik heb niet geëist dat de volledige meerjarenplanning op 5 april klaar zou zijn. Ik heb gezegd dat dit voor de zomer dient te gebeuren, op het ogenblik dat de eerstvolgende begrotingswijziging wordt voorgelegd. Ik heb vernomen dat er ondertussen een technische begrotingswijziging voor de buitengewone dienst voorligt. Dat is voor mij geen enkel probleem. Ik ben bereid om ook die te laten passeren. Ik maak daar dus geen punt van. Waar ik wel een punt van maak, is dat men een gezonde dienst moet kunnen voorleggen in een realistisch meerjarenperspectief, en dit voor de zomer.

Tijdens mijn bezoek van 5 april wil ik wel de eerste aanduidingen krijgen over de richting waarin men een en ander zoekt. Men beseft dat men met de Vlaamse regering moet samenwerken en dat iedereen zijn eigen verantwoordelijkheid moet dragen.

Ik heb gisteren van de stad de eerste documenten ontvangen met de inlichtingen die ik had opgevraagd. Een aantal bijkomende inlichtingen vanuit de eigen diensten verwacht ik volgende week. Tijdens de komende dagen zullen nog voorbereidende besprekingen plaatsvinden met de diensten van de stad, zodat we op 5 april een zinvolle bespreking kunnen voeren.

De wijze waarop mij bepaalde woorden in de mond werden gelegd, is werkelijk hallucinant en kafkaïaans te noemen. Die woorden heb ik nooit uitgesproken. Als mijn vraag naar een strak begrotingsbeleid er inderdaad toe leidt dat men plots een aantal scenario's, die blijkbaar klaar lagen, tevoorschijn tovert en die in de schoenen schuift van

Sauwens

de hogere overheid, dan kan ik daar moeilijk een andere verklaring voor vinden.

Wat wel duidelijk is, is dat de stad zelf initiatief moet nemen. Dat is nu eenmaal autonomie. In die zin blaast u tegelijk warm en koud door te zeggen – als gemeenteraadslid – dat de stad een aantal maatregelen moet nemen en tegelijkertijd te vragen dat ik een aantal maatregelen aan de stad zou opleggen. Pas als men halsstarrig niet-conforme voorstellen zou indienen, iets waarover geen enkele aanwijzing bestaat, zou ik kunnen overwegen maatregelen van dwangtoezicht te nemen. Op dit ogenblik is dat totaal niet aan de orde. Ik sluit mij dan ook aan bij wat de heer Vermeulen zonet heeft gezegd, namelijk dat men de sanering van de stadsfinanciën in Antwerpen bijzonder ernstig lijkt te nemen.

Namens de voltallige Vlaamse regering ben ik bereid om op basis van een duidelijke financiële meerjarenplanning de stad te helpen of om op basis van een partnership tot een gemeenschappelijke strategie te komen rond de vele beleidsdomeinen. Die meerjarenplanning is trouwens ook belangrijk om sociale rust te brengen. Heel wat mensen bleken immers opgeschrikt te zijn door een aantal berichten.

Men mag niet voortdurend beweren dat de andere overheden verantwoordelijk zijn voor de slechte toestand. Versterking van de gemeentelijke autonomie heeft ook te maken met het feit dat wij van onze steden en gemeenten een grotere verantwoordelijkheid vragen. Zij moeten dus zelf de tering naar de nering zetten en de nodige initiatieven nemen. Als toezichthoudende overheid zullen we er nauw op toezien dat dit correct gebeurt. Ik ben het niet eens met een aantal opmerkingen van burgemeester Detiège. Ik denk daarbij aan haar uitspraken over de onroerende voorheffing, het Gemeentefonds en het decreet over de intercommunales. U neemt die uitspraken over, volgens mij doen die vandaag niet terzake. Er zijn immers nog een aantal andere omgevingsfactoren waarin de Vlaamse overheid heel resoluut de kaart van het stedenbeleid en van de grote steden trekt.

Ik neem de volle verantwoordelijkheid voor het beleid dat de Vlaamse regering terzake voert op basis van duidelijke afspraken. Ik ben het dus totaal oneens met diegenen die zeggen dat de Vlaamse regering schuld draagt aan de wijze waarop de financiële toestand van onze gemeenten zou ontsporen. Ik heb daarstraks bijvoorbeeld reeds dui-

delijk gemaakt dat het decreet op de intercommunales niet leidt tot een verhoogde fiscaliteit, maar wel tot een herschikking die een aantal bijkomende mogelijkheden zal creëren.

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer de minister, ik heb aandachtig naar uw antwoord geluisterd. U laat niet in uw kaarten kijken. We zullen dus nog even moeten wachten voor we weten wat u werkelijk van de stedelijke overheid verlangt. Op 5 april 2001 komt u naar Antwerpen, maar ik heb de indruk dat niemand goed weet wat u nu vraagt van de Antwerpse overheid. Uit uw brief dacht ik te kunnen opmaken dat u informatie hebt opgevraagd over VZW's, OCMW's, onderwijs en dergelijke en dat u nu specifieke initiatieven verwacht. Het is toch niet zo dat u onder andere informatie opvraagt, ambtenaren naar het OCMW stuurt, een onderzoek laat uitvoeren en de SIF-projecten laat onderzoeken, zonder dat u initiatieven terzake verwacht. Ik heb de indruk dat u vandaag de achterkant van uw tong niet wilt of niet durft laten zien, omdat u bang bent voor een verdere escalatie van het incident, met alle gevolgen van dien.

Mijnheer de minister, ik had van u toch verwacht dat u ons eens duidelijk zou zeggen wat u nu eigenlijk verwacht op 5 april 2001. Over de eigenlijke voorstellen zegt u dat het goed is als die tegen de zomer van 2001 klaar zijn, maar ik veronderstel dat u op 5 april 2000 toch enige aanzetten tot voorstellen verwacht van de stedelijke overheid en dat ze niet meer moet komen aandraven met een schuldherschikking, omdat u concrete en structurele maatregelen wenst. Ik denk dat u daar bovendien een resultaatsverbintenis wilt aan koppelen en dat u voor minder niet naar Antwerpen komt. U bent immers over een bepaalde zaak wel concreet geweest in uw brief. Daarin spreekt u immers over een jaarlijkse minimale overdracht van 250 miljoen frank van de gewone naar de buitengewone dienst. Dat betekent een structurele sanering van 1,2 miljard frank, te realiseren vanaf 2001. Dat heeft dus betrekking op de huidige begroting. Het moet dus heel snel gebeuren, anders is het toch niet haalbaar. U moet mij eens uitleggen hoe dat te rijmen valt met de mist die u vandaag spuit.

Ik heb u nog niets horen zeggen over het debat over de verslagen. De stad wacht met een verslag en er is blijkbaar een officieel verslag. Ik kan u verzekeren dat ook lang na de fameuze verklaring van de Antwerpse fractieleiders, de schepen in de commissie voor Financiën, door onze partij bijeengeroepen, nog eens uitdrukkelijk uit dat fameuze ver-

Dewinter

slag heeft laten voorlezen. Het ging om passages waarin uw ambtenaren bepaalde uitspraken zouden hebben gedaan. Hoe zit dat nu ? Ik heb dat verslag nog steeds niet gezien. Openbaarheid van bestuur kent men in Antwerpen immers nog niet helemaal. Waar is dat verslag ? Laat dat nu eens boven water komen. Verspreid het. Is de stad akkoord met het verslag dat uw diensten opmaakten of niet ? Laat er nu eens een officiële versie van die begeleidingscommissie van 15 februari 2001 komen.

Ik wil nog een opmerking maken over een belangrijke uitspraak die de minister daarnet heeft gedaan. Hij heeft het volgende gezegd : 'Ik heb het gevoel dat men scenario's die klaarlagen in Antwerpen in onze schoenen wil schuiven'. Betekent dit dat men een aantal reeds voorbereide minder populaire maatregelen in de richting van de minister wil duwen ? Wil het stadsbestuur de minister de verantwoordelijkheid laten dragen om zelf buiten schot te blijven ? Ik weet niet of ik de uitspraak van de minister correct interpreteer. Ik weet wel dat het pingpongspel momenteel wordt voortgezet.

Ik vraag me af wie nu precies maatregelen zal treffen. Het stadsbestuur wijst met de vinger naar de stoute minister die wil besparen en die 1.000 ambtenaren wil ontslaan. Volgens hen is het allemaal de schuld van de man uit Bilzen. De minister spreekt dit tegen en stelt dat het hier gaat om scenario's die reeds klaarlagen. Aangezien dit me uitermate interesseert, zou ik hierover graag wat verduidelijking krijgen.

Mijn partij, de enige oppositiepartij in Antwerpen, heeft een genuanceerde mening. De minister heeft ongetwijfeld gelijk wanneer hij stelt dat structurele saneringen rond de vijf reeds vermelde thema's in Antwerpen noodzakelijk zijn. We zeggen dit zelf al jaren. We moeten de heilige huisjes openbreken. We steunen de minister dan ook onvoorwaardelijk in zijn inspanningen terzake.

De Vlaamse regering, die regelmatig van een keizer-kostermentaliteit getuigt, draagt echter ook een verantwoordelijkheid. Wat dit betreft, kan ik de minister niets verwijten. Hij heeft kordaat gehandeld. Hoewel de gouverneur hiertoe niet bereid was, heeft hij het indienen van een technische begroting toegestaan. Hij heeft al een tegemoetkoming gedaan.

Toch vind ik dat een fundamentele kwestie hier nog niet ter sprake is gekomen, namelijk de schuld-

kwijtschelding. In het verleden hebben heel wat steden een schuldkwijtschelding gekregen. Dit heeft – helaas – nog in een Belgische context plaatsgevonden. Dit is wellicht de reden waarom Antwerpen nul frank schuldkwijtschelding heeft gekregen. Voor steden als Luik, Brussel en Gent was indertijd blijkbaar veel meer mogelijk.

Mijns inziens heeft men in dit verband nog een achterstand in te halen. Indien Antwerpen inspanningen levert met betrekking tot structurele saneringen, moet de Vlaamse overheid de stad ook de hand reiken.

Het goedkeuren van een schuldherschikking lijkt me evenwel geen goed idee. Ik vind dat de Vlaamse overheid een gedeeltelijke schuldkwijtschelding voor Antwerpen moet durven overwegen. Ik zou de minister dan ook willen vragen wat hij hiervan vindt.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Ik zal eerst nog even terugkomen op de begeleidingscommissie. Het ontwerp van het verslag is klaar en aan het stadsbestuur overgemaakt. We wachten op hun opmerkingen om het verslag definitief af te werken. Daarna zal het op de eerstvolgende vergadering van de begeleidingscommissie worden goedgekeurd.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer de minister, bent u ook bereid om dit verslag te bezorgen aan de leden van het Vlaams Parlement die erom vragen ?

Minister Johan Sauwens : Ik heb daar geen problemen mee. Dit verslag is door mijn administratie opgesteld. Indien het Vlaams Parlement dit vraagt, wil ik het zelfs volgende week al openbaar maken. Een verslag is tenslotte een verslag. Indien leden van het Vlaams Parlement willen weten of ik bepaalde zaken niet anders heb geformuleerd, kan ik hen de nodige papieren bezorgen.

De volgende vergadering zal reeds op 5 april 2001 plaatsvinden. We zitten met een ernstige situatie. Elke maand dat men met de besparingsmaatregelen wacht, is een verloren maand. Iedereen moet het belang beseffen van een spoedig ingrijpen.

Dit is ook de reden waarom ik bij het begin van de nieuwe legislatuur wil ingrijpen. Wachten heeft geen zin. Er is nood aan snelle beslissingen. Ik heb in mijn brief een aantal specifieke terreinen opsomd. Ik beschik over bewijzen dat een aantal uit-

Sauwens

gavenposten in de meerjarenplanning te laag zijn ingeschat.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer de minister, kunt u dit echt bewijzen ?

Minister Johan Sauwens : Zoals ik al in mijn brief heb gesteld, wil ik duidelijkheid omtrent een aantal uitgavenposten. Ik wil weten in welke mate het hier gaat om recurrente kosten die in de toekomst hoger zullen liggen dan nu wordt vooropgesteld.

Telepolis is hiervan een goed voorbeeld. Ik wil hier nu evenwel niet verder op ingaan. Ik zal dit debat met het stadsbestuur voeren. Ik ga akkoord met een technische begroting, maar ze moet wel op basis van de juiste cijfers worden opgesteld.

Ik heb het daarnet al over een bedrag van 250 miljoen frank gehad. Ik wil vermijden dat het stadsbestuur teveel geld leent, want dan zullen de stadsfinanciën in de toekomst nog meer problemen krijgen.

Ik wil ten slotte nog even opmerken dat ik met betrekking tot de begroting, zodra de uitgaven en de ontvangsten in evenwicht zijn, de stedelijke initiatieven ten volle zal respecteren. Ik respecteer de stedelijke en de gemeentelijke autonomie om de eigen inkomsten en uitgaven te bepalen. Als toezichthoudende overheid wil ik dit niet in hun plaats doen.

Als de situatie ontspoord en men met het oog op een schulddherfinanciering saneringsleningen voorstelt, zal ik in het kader van mijn toezichthoudende opdracht bijkomende voorwaarden opleggen. De steden en gemeenten moeten zelf maatregelen voorstellen. Ze zijn autonoom en ze dragen de volle verantwoordelijkheid. Ik wil geenszins hun plaats innemen.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer de minister, ik zou nog twee allerlaatste opmerkingen willen maken. U hebt gezegd dat u over bewijzen beschikt. Indien dit zo is, zou ik die bewijzen ook graag kennen. Aangezien het de eerste keer is dat u dit zegt, is dit voor mij een nieuw gegeven. Deze belangrijke uitspraak bevestigt alleszins de vermoedens die ik al geruime tijd koester.

Mijnheer de minister, u hebt nog steeds niets gezegd over de schuldkwijtschelding. Ik zou toch graag weten in welke mate de Vlaamse overheid

inspanningen wil leveren indien Antwerpen een aantal structurele saneringen doorvoert.

Minister Johan Sauwens : De schuldkwijtschelding is niet aan de orde. Aangezien het hier niet om schulden aan het Vlaams Gewest gaat, weet ik trouwens niet hoe ik in dit debat zou kunnen optreden.

Deze toverformule duikt om de vijf jaar wel eens op. Ik heb in het verleden al gesteld dat het stadsbestuur op basis van de huidige uitgaven- en ontvangstparameters initiatieven zal moeten ontplooiën. De grote schuldkwijtschelding is een deus ex machina die in de jaren 1980 aan bod is gekomen. Wat dit betreft, mogen we momenteel geen illusies koesteren.

Wat Telepolis betreft, wil ik weten waarom het stadsbestuur voor de komende jaren in een sterke daling van de uitgaven voorziet. Ik beschik momenteel over geen enkel bewijs dat deze daling realistisch is. Tijdens de besprekingen van 5 april 2001 zal het stadsbestuur dit moeten verduidelijken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *De heer Dirk Holemans treedt als voorzitter op.*

Interpellatie van de heer Johan De Roo tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over het Gemeentefonds

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer De Roo tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over het Gemeentefonds.

De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Deze week heeft Dexia onder de titel 'Een financiële blik op de nieuwe legislatuur' in Antwerpen een studiedag georganiseerd over lokale financiën. Tijdens die studiedag heb ik vernomen dat in 1980 de opbrengsten van de fondsen die de gemeenten financierden even belangrijk waren als de lokale fiscaliteit

Vandaag is het zo dat 19,6 percent van de gemeentelijke inkomsten in Vlaanderen nog afkomstig is uit de fondsen, daar waar de lokale fiscaliteit in-

De Roo

middels 46,7 percent bedraagt. Dat wil zeggen dat de lokale fiscaliteit sterk is toegenomen in vergelijking met 1980, toen de fondsen ongeveer evenveel opbrachten als de lokale fiscaliteit. Ik maak een vergelijking met 20 jaar geleden, ik ben ook bereid om die vergelijking te maken met 10 jaar geleden. Ik baseer me daarvoor op een interessant boek, uitgegeven op initiatief van uw voorganger, de heer Van den Bossche, toen hij in 1991 minister van Binnenlandse Aangelegenheden was. Het is een samenvatting van de parlementaire besprekingen over de financiering van de lokale besturen, toen men het Gemeentefonds heeft herzien en nadien het Investeringsfonds heeft opgericht. Ik citeer het voorwoord : 'Het ambt van minister is tijdelijk, vastheid van betrekking geldt niet voor een minister. Nochtans wordt een minister niet graag vergeten. Daarom durf ik hopen dat dit boekwerk mijzelf als minister zal overleven'. Minister Van den Bossche heeft dit geschreven, niet minister Sauwens. Ik stel vast dat minister Van den Bossche er nog altijd is. Het boek is nog niet vergeeld, maar neigt toch naar die kleur.

Het boek vermeldt eveneens dat de dotatie uit het Gemeentefonds tien jaar geleden een derde bedroeg van de ontvangsten van de gemeenten. Een derde kwam uit eigen fiscaliteit, een vierde uit specifieke staatssubsidies en een twaalfde uit dienstenvergoedingen. Er is een belangrijke evolutie in de componenten die de gemeentelijke financiën en ontvangsten bepalen. Daar waar de fondsen in 1980 even belangrijk waren als de eigenlijke fiscaliteit, zijn deze nu geëvolueerd in een andere richting. In vergelijking met 20 jaar geleden is de waarde van de fondsen en de overdracht van de federale overheid verminderd ten voordele van gemeenten en steden. Dat is zeker het geval als men de inflatie meerekent.

In deze moeten wij ook de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten, het syndicaat van de steden en gemeenten, durven verdedigen, ook al gaan wij soms in tegen de minister.

Minister Johan Sauwens : U spreekt hier terecht over het syndicaat. U bent hier niet de vertegenwoordiger van de lokale besturen, mijnheer De Roo. Wij zijn hier als leden van het Vlaams parlement die het algemeen Vlaams belang moeten verdedigen.

De heer Johan De Roo : Dat is niet noodzakelijk tegenstrijdig. De VVSG heeft ook de cijfers gepubliceerd van het Gemeentefonds. In 1990 was dat

32,4 miljard frank, in 2001 45,7 miljard frank. Als men het in prijzen van 1990 uitdrukt, is er een evolutie van 32,4 miljard naar 36,7 miljard frank. Dat wil zeggen dat het Gemeentefonds absoluut geen gelijke tred houdt met het stijgende takenpakket van de gemeenten. Er worden onbetwistbaar steeds meer opdrachten doorgeschoven naar de gemeenten. Men kan er niet naast kijken dat van het beleidsniveau, dat nog steeds het meeste vertrouwen van de burger geniet omdat het dicht bij de mensen staat, steeds meer wordt verwacht. De gemeenten moeten steeds meer taken en opdrachten op zich nemen. De herverdeling van middelen naar de lokale overheden is onvoldoende gebeurd. Men kan lang praten over deze vaststelling, maar ze in elk geval niet negeren.

Vandaag staan wij voor enorme financiële uitdagingen. Als behoeder van het belang van de gemeenten richt ik mij tot de minister van Binnenlandse Aangelegenheden. Ik heb u verschillende keren horen zeggen : 'Ik zal de behoeder zijn van de belangen van de gemeenten, ook in de Vlaamse regering.' Ik verwacht heel veel van u, en ik hoop dat er binnenkort, in navolging van minister Van den Bossche, nog zo'n boekdeel wordt uitgegeven waarin men de financiering van de lokale besturen opnieuw beschrijft en waarin men aantoonde dat er een nieuwe tendens komt, dat we naar meer middelen gaan. Dat is noodzakelijk om tot meer lokale autonomie te komen. Daar spreekt u ook in uw decreet over. Dat vraagt eveneens fiscale autonomie. Geef meer opdrachten aan de gemeenten omdat ze dicht bij de mensen staan. Laat ons ook formules vinden waardoor zij over een waarachtige fiscale autonomie kunnen beschikken.

In november 2000 hebt u aangekondigd dat u een studieopdracht zou geven om een maximaal gemeenschappelijk financieel stelsel voor gemeenten en OCMW's uit te tekenen. Is deze studie klaar ? Wat zijn de resultaten ervan ? Wie zijn de betrokken partners bij deze studie ?

Hoe zit het met de 1 miljard frank die aan het Gemeentefonds zou worden toegevoegd ? Zal dit verdeeld worden volgens de klassieke parameters of zal er een debat plaatsvinden over de herziening van de parameters en de criteria van het Gemeentefonds ? Zo ja, wat is de stand van zaken van deze herziening en deze wijziging ?

De VVSG merkte op dat de koopkracht van het Gemeentefonds in 2000 onder het niveau van twee jaar geleden lag. In 2001 stijgt het Gemeentefonds in nominale cijfers met 2,83 percent tegenover 2000. Opdat het in koopkracht opnieuw boven het

De Roo

niveau van 1998 zou uitkomen, mag de inflatie aan het einde van 2001 niet meer bedragen dan 2,04 procent. Het Planbureau voorspelt momenteel 1,44 procent. Vindt de minister dit een extra argument om te pleiten voor een bijkomende verhoging van het Gemeentefonds ?

Ten vierde liep de studie van professor Bouckaert inzake de diversiteit van de subsidiestromen van Vlaanderen naar de gemeenten af op het einde van 2000. Het lag in de bedoeling van de minister om op basis van die resultaten een kaderdecreet klaar te stomen om meer uniformiteit te brengen in de subsidiestromen. Kan de minister de resultaten en conclusies reeds toelichten ?

Heeft de minister ten vijfde reeds de studie opgestart, gericht op het financieel beheer van de gemeenten ? Deze studie zou een instrument moeten ontwikkelen waardoor het mogelijk wordt de gevolgen van beleidsmaatregelen op de lokale financiën op een wetenschappelijk verantwoorde manier in te schatten. Dat was onder meer ook het idee van het gemeentelijk effectenrapport waarover u zich al in het verleden positief uitliet. Zijn er concrete engagementen te verwachten van de minister ? Is er een bepaalde timing vooropgesteld ?

De voorzitter : De heer Moreau heeft het woord.

De heer André Moreau : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil de minister zeggen dat hij zich er best niet toe leent om een boek te schrijven of te laten schrijven over deze problematiek. Ik pleit ervoor dat hij zijn woorden omzet in daden.

Ik hoop inderdaad dat het Gemeentefonds een miljard frank extra krijgt. Die middelen zijn wel weggenomen bij het Provinciefonds en we kennen ondertussen de reacties van bepaalde provincies. Ik betreur dan ook dat sommige de belastingen zomaar verhogen. Sommige verhogen zelfs meer dan nodig.

De voorzitter : De heer De Loor heeft het woord.

De heer Herman De Loor : Ik dring ook niet aan op het maken van een nieuwe studie. Onze kasten liggen er al vol van. Dat neemt niet weg dat studies erg belangrijk kunnen zijn als maatstaf voor het verleden en het heden.

Ik heb goed gehoord dat de opbrengst van de fondsen in 1980 even belangrijk was als de lokale fiscaliteit. Ik wist dat niet en dat heeft me enorm ver-

wonderd. Dat toont het belang van studies aan. Het is duidelijk dat de verhouding ondertussen enorm is veranderd. De minister wil nu een miljard frank extra toekennen aan het Gemeentefonds. Dit is een inhaalbeweging, maar zal veruit onvoldoende zijn om te komen tot een evenwaardige opbrengst van fondsen en lokale fiscaliteit. Ik dring er bij de minister op aan om er in de toekomst op toe te zien dat de opbrengst van de fondsen en de lokale fiscaliteit in evenwicht wordt hersteld. Ik weet dat dat gemakkelijk gezegd is.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, het debat over de gemeentefinanciën komt bijna wekelijks terug. Het is dan ook erg belangrijk. Meer dan 60 miljard frank of meer dan 10 procent van de Vlaamse begroting gaat rechtstreeks naar de steden en gemeenten via fondsen.

Ik heb een berekening laten maken van wat via de sectorale subsidiestromen ook nog eens naar de gemeenten gaat. In 1991 is het decreet op het Investeringsfonds er gekomen, waarbij men de sectorale subsidies heeft samengebracht. Op basis van een aantal parameters heeft men gepoogd een objectieve verdeling te realiseren. Intussen zijn er – omwille van de goede zaak – opnieuw een aantal sectorale subsidiestromen ontstaan. Ik denk aan de rioleringen, cultuur, transport, enzovoort. In het totaal gaat 100 miljard frank van de Vlaamse begroting rechtstreeks naar steden en gemeenten.

Ik heb begrip voor de onrust, maar we moeten de zaken duidelijk stellen. Autonomie en democratische verantwoordelijkheid betekenen fiscale verantwoordelijkheid. Als men de stelling te ver doortrekt, komt men tot de situatie waarbij de gemeente als een soort deel van de Vlaamse administratie een aantal dingen doet op lokaal vlak met geld dat ze daarvoor ter beschikking wordt gesteld. Dankzij de fiscale autonomie krijgen de gemeenten een stuk vrijheid.

Het is mijn overtuiging dat de fiscaliteit de basis moet blijven van de gemeentelijke financiën. Het is goed dat de bestuurders tegenover de burgers ook fiscaal verantwoordelijk zijn voor hun bestuur en hen via eigen belastingen rechtstreeks aanspreken. Het omgekeerde zou alleen maar de negatie zijn van de democratie.

De fiscale mogelijkheden van de gemeenten zijn echter zeer ongelijk. Bij gelijke aanslagvoeten is er een sterk verschil inzake de opbrengsten per inwoner tussen de gemeenten onderling. Dat is vaak het

Sauwens

gevolg van externe factoren, waarop het bestuur als dusdanig geen vat heeft, zoals een groot verschil in inkomensniveau van de inwoners en in de kadastrale inkomens.

Het Gemeentefonds heeft als hoofddoel die ongelijkheid van mogelijkheden tussen besturen in een redelijke mate te corrigeren. Met een bedrag van bijna 46 miljard frank in 2001 kan ik stellen dat het Gemeentefonds een wezenlijke ondersteuning vormt voor de gemeentelijke financiën. Ik heb naar aanleiding van een interpellatie vorige week reeds een voorbeeld gegeven. In een stad als Gent of Antwerpen worden 27.000 of 29.000 frank per inwoner uit het Gemeentefonds uitgetrokken. Voor Sint-Martens-Latem is dit nog geen 3.000 frank per inwoner. Het betekent concreet een soort solidariteitsmechanisme waarbij de basisfinanciering van de gemeente als uitgangspunt wordt genomen.

U hebt gewezen op de relatief zware terugval van de ontvangsten van het fonds. Dit heeft onder meer te maken met het feit dat de gemeenten zoveel mogelijk opdrachten zelf willen uitvoeren. De basisfinanciering bleef echter dezelfde. Bijgevolg moesten de extra middelen via een eigen fiscaliteit worden gevonden. Dit is de realiteit. Ook via Vlaamse decreten is een aantal taken, bijvoorbeeld inzake milieu of ruimtelijke ordening, aan de gemeenten opgedragen. Ook nieuwe taken werden aan de gemeenten toevertrouwd, terwijl het Gemeentefonds steeds voor de basisfinanciering moest zorgen.

Ten derde is door de vorige ministers van Financiën een zeer streng begrotingsbeleid gevoerd ten aanzien van het mechanisme dat u vandaag aanklaagt. Het mechanisme zelf zag de uitgaven groeien en de mogelijkheden om nieuw beleid te realiseren dalen, omwille van het financieringssysteem. De formule staat in het decreet vermeld, namelijk dat het Gemeentefonds elk jaar groeit volgens het indexcijfer van de consumptieprijzen, verhoogd met een vierde van de nettorente of de brutorente verminderd met de inflatie.

Verder was er de beperking van de 75-percentmaatregel van die indexaanpassing. De huidige regering heeft met ingang van het jaar 2000 de vroegere beperking van de indexering opgeheven omdat er wat meer financiële ruimte is. Ik wil geen polemiek met het verleden aangaan. Deze regering heeft de kraan van het Gemeentefonds niet dichtgedraaid, maar in beperkte mate zelfs openge draaid. De volledige toepassing van het bij decreet voorziene evolutiemechanisme zorgt voor een ver-

hoging van het Gemeentefonds in 2001 met 2,83 percent bij een inflatie van 2,26 percent. In absolute cijfers betekent dit een aangroei van het fonds met 1,2584 miljard frank. Ik wil dit duidelijk stellen.

De Vlaamse regering is zich bewust van de bijzonder grote uitdagingen waar de gemeenten in de nabije toekomst voor staan. De reden daarvoor is dat men steeds meer van de overheid vraagt. Daarom heeft de regering de kraan nog wat meer opengezet, namelijk 1 miljard frank extra toebedeeld. We hebben het debat over het Gemeentefonds reeds gevoerd. Ik zal nog voor het reces een voorontwerp van decreet aan de regering voorleggen met een herziening van de verdelingscriteria van het Gemeentefonds. Ik begrijp dat uw interpellatie een voorproef is van een debat dat het parlement nadien zal moeten voeren.

U hebt concrete vragen gesteld in verband met onderzoeken die op dit ogenblik lopen. Zo is er de studie over een gemeenschappelijk financieel stelsel, gemeenten en OCMW's. De studie is toegewezen aan professor Umans. Ze is volop in uitvoering en zal afgerond zijn tegen eind 2001. De leiding is in handen van een stuurgroep van ambtenaren van gemeenten en OCMW's, van de VVSG, de administratie Binnenlandse Aangelegenheden maar ook van de administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn en vertegenwoordigers van beide kabinetten.

U hebt een vraag gesteld waarop ik wel wat dieper wil ingaan, omdat het een van de kernvragen uit uw interpellatieverzoek is. Het gaat over het eindrapport van professor Bouckaert, met name het onderzoek van de subsidiestromen. Het eindrapport van professor Bouckaert bestaat uit tien hoofdstukken, gaande van een theoretische benadering van het begrip subsidie tot concrete inhoudelijke voorstellen met het oog op een kaderdecreet. De onderzoeksresultaten zijn gebaseerd op zowel een verticale analyse – sterktes, zwaktes, mogelijkheden en bedreigingen van elke subsidieregeling afzonderlijk – als een horizontale analyse – gelijkenissen en verschilpunten tussen de subsidieregelingen onderling. Ze hebben betrekking op alle fasen die in een subsidieregeling van belang zijn: de beleids- en beheerscyclus, de financiële cyclus en de juridische cyclus.

Ik beperk mij hier tot een bespreking van de basiselementen die volgens de onderzoekers in het kaderdecreet aan bod zouden moeten komen. De aanbevelingen zijn geformuleerd vanuit een bestuurskundige invalshoek, meer bepaald vanuit het

Sauwens

oogpunt van een efficiënter en effectiever gebruik van het instrument subsidie. Het is niet de bedoeling van de studie om nu eindelijk eens aan te tonen welke gemeenten te veel of te weinig krijgen via de diverse subsidiekanalen. De studie spitst zich toe op de techniciteit, de procedure en de methode van het instrument subsidie.

Omdat begrippen vaak een verschillende lading dekken, vermijdt een algemeen geldende definitie van de belangrijkste begrippen in het kaderdecreet alleszins begripsverwarringen. Zo geven de onderzoekers een aantal algemene definities voor begrippen als de beleidscyclus, het beleidsplan, het convenant, het jaarverslag en de vaststellingsbeslissing. Bovendien passen subsidies altijd in bepaalde specifieke doelstellingen van de Vlaamse overheid. De gemeenten dienen zeer goed op de hoogte te zijn van die doelstellingen.

De beleidscyclus heeft in de zes onderzochte regelingen verschillende aangrijpingspunten, vervaldata, termijnen en doorlooptijden. Dit verhindert in aanzienlijke mate de afstemming of de integratie van de beleidsplannen. De onderzoekers stellen daarom voor om de subsidieregeling op de gemeentelijke cyclus te enten en de cyclusduur op drie jaar te brengen. Op die manier komt er een terugkoppelingsmoment tot stand halverwege de gemeentelijke legislatuur, een tussenweg tussen enerzijds de flexibiliteit om snel te kunnen bijsturen en anderzijds de inperking van de administratieve druk die een proces van beleidsplanning met zich meebrengt.

Elke subsidieregeling moet bovendien ook de volgende zaken regelen : het aangrijpingspunt voor subsidiëring, de vervaldata voor het indienen van plannen en verantwoordingen, de termijnen en de doorlooptijden. Hierbij moet net zoals voor de cyclusduur een maximale harmonisatie tussen de verschillende regelingen worden nagestreefd. Een fundamentele wijziging van een regeling kan tevens pas vanaf de volgende beleidscyclus en dus niet tijdens het verloop van de bestaande cyclus. Wel insisteert het kaderdecreet best dat elke regeling na verloop van elke beleidscyclus opnieuw wordt overwogen om te vermijden dat de subsidie uitgroeit tot een geïnstitutionaliseerd verworven recht. Toegepast op SIF-projecten is het duidelijk dat men daarmee recurrente uitgavenstromen gefinancierd heeft, die van zodra je moet stoppen eind 2002 weer een storm van protest zullen veroorzaken. Men moet op zeer expliciete manier beletten dat subsidies verworven rechten zouden worden.

De onderzoekers suggereren om de subsidies enkel te verlenen na het indienen van een beleidsplan. Dit stimuleert de professionele beleidsvoering in de gemeenten. Bovendien kan dit de gemeenten zelf nog andere interessante meerwaarden opleveren. Om dit te realiseren, dient men evenwel een aantal noodzakelijke voorwaarden te vervullen. Ik wil hier nu niet dieper op ingaan. Ik zal de tekst aan de geïnteresseerden overmaken.

In de uitvoeringsfase is een aantal elementen van groot belang. Zo moet de subsidieregeling een opvolgingssysteem instellen. Men moet tevens duidelijk aangeven wie welke gegevens dient te genereren, wanneer dit dient te gebeuren en op welke manier.

Wat de financiële uitvoering betreft, kiezen de onderzoekers voor een uniform systeem van voorafname en reservevorming. Verder opteren ze voor een enveloppenfinanciering voor het opnemen van een strikt uitkeringsschema in elke subsidieregeling. Elke regeling bepaalt de inhoud en de vorm van het bijbehorende jaarverslag en beschrijft hoe de driejaarlijkse evaluatie dient te gebeuren. Tot slot voorzien de onderzoekers in een aantal overgangsmatregelen die de overgang naar het nieuwe systeem moeten vergemakkelijken.

De vijfde vraag van de heer De Roo betreft de studie van het financieel beheer van de gemeenten. Aangezien ik deze materie zeer belangrijk vind, heb ik eerst een haalbaarheidsstudie laten uitvoeren om de eigenlijke onderzoeksopdracht af te bakenen. Het is de bedoeling om één coherent model te ontwikkelen dat alle relevante elementen van het hele financiële proces van een gemeente omvat. Ik ben van plan om eerstdaags de voorbereiding van de onderzoeksopdracht toe te wijzen.

Twee hoofdlijnen zullen in deze opdracht centraal staan. Ten eerste zullen de elementen die de gemeentelijke financiële toestand van buitenaf beïnvloeden bijzondere aandacht krijgen. Ik denk hierbij aan de beslissingen van de andere bestuursniveaus die een grote financiële impact hebben op de gemeenten.

Ten tweede moet de concrete invulling van het model op maat van elke gemeente worden gemaakt. Om rekening te houden met de grote verscheidenheid zal het onderzoek gedeeltelijk gebeuren aan de hand van proefprojecten in diverse categorieën van gemeenten. Steden als Antwerpen en Gent kampen immers vaak met het probleem dat ze in dezelfde structuur terecht komen als de veel kleinere gemeenten. Voorbeelden van factoren van

Sauwens

verscheidenheid zijn onder meer kleinschaligheid, grootschaligheid, verstedelijkingsgraad en landelijkheid. Om een groter inzicht te verwerven, zullen we aan de hand van deze factoren een aantal proefprojecten ontwikkelen.

Een duidelijke en gezonde strategie over het gemeentelijk financieel beleid moet echter niet enkel aandacht schenken aan het gerealiseerde beleid of aan de huidige financiële situatie, maar moet ook grondig nadenken over de toekomstige financiële context. Het verdient aanbeveling om het voortschrijdend financieel proces van een gemeente – in casu het recente verleden, de huidige toestand en de nabije toekomst – volledig te vatten in dit nieuw te ontwikkelen model. Dit model zal voor de toezichthoudende overheid een belangrijk hulpinstrument vormen. Tegelijkertijd zal het voor de gemeente zelf misschien nog belangrijker worden dan de huidige boekhouding, die in het kader van een echte beleidsadvisering niet altijd het meest functionele instrument is. De administratie bereidt momenteel een aantal bijkomende studies voor.

De kern van het betoog van de heer De Roo betreft eigenlijk de vraag om meer middelen voor het lokale niveau. In het kader van de herziening van fondsen als het gemeentefonds, het investeringsfonds en het SIF streven we naar een grotere hergroepering van de middelen. Op het vlak van de basisfinanciering voorzien we in meer middelen. We willen de gemeenten de gelegenheid bieden om de lokale loketfunctie waar te nemen. We voorzien tevens in iets meer middelen om het herverdelend karakter van de fondsen te waarborgen. Dit maakt de gemeenten verantwoordelijk voor de ontwikkeling van een eigen fiscaliteit.

De heer De Roo heeft gepleit voor meer opdrachten en voor meer fiscale autonomie. Ik wil toch even duidelijk stellen dat de gemeenten een bijna onbeperkte fiscale autonomie hebben. Hetzelfde geldt overigens voor de provincies. Ze kunnen en mogen hier ten volle gebruik van maken. Ik besef trouwens goed dat dit het voorwerp uitmaakt van zeer moeilijke debatten, zeker op het lokale niveau. Het uitgavenbeleid kan van gemeente tot gemeente verschillen. De ontwikkeling van een dergelijk uitgavenbeleid is een rechtstreeks gevolg van de autonomie. De gemeenten staan zelf in voor de ontvangsten die ze van de eigen bevolking krijgen.

Ik zou even de vergelijking willen maken met de situatie van het Vlaams Gewest. Het fiscale beleid is een federale verantwoordelijkheid. Het uitgavenfe-

deralisme biedt de deelstaten evenwel de mogelijkheid om eigen initiatieven te nemen. Het Vlaams Parlement kan niet over de ontvangsten debatteren. Dit betekent dat we hier geen volledig, democratisch debat kunnen voeren. Wat de fiscale autonomie van Vlaanderen betreft, hoop ik dat we de komende maanden enige duidelijkheid zullen krijgen.

Dit geldt zeker ook voor de provincies. Het Provinciefonds levert slechts 15 percent van de provinciale ontvangsten op. Dit is haast een marginale bijdrage. De heer Moreau heeft er terecht op gewezen dat de provincies gebruikt hebben gemaakt van de bestaande schema's inzake belastingverhogingen.

Het sluitstuk in dit verhaal is het opnemen van de rechtstreekse verantwoordelijkheid voor het eigen fiscale beleid. Dit is geen schande. Dit wordt de gemeenten niet door de hogere overheid opgelegd. Indien een gemeente een bepaald uitgavenritme wil behouden en nieuwe projecten wil uitvoeren zonder bestaande projecten af te bouwen, zit ze met een interne dynamiek die op termijn zichzelf zal straffen. Wie hier iets aan wil doen, zal ook op het vlak van de ontvangsten een duidelijk financieel beheer moeten voeren.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Ik zou de minister allereerst willen bedanken voor zijn antwoord. Hoewel ik het eens ben met een aantal van zijn uitspraken, zou ik dit debat willen verderzetten. Dit zou eventueel kunnen gebeuren bij de bespreking van het door de minister aangekondigde ontwerp van decreet.

De minister wil de bijkomende dotatie van 1 miljard frank aangrijpen om de criteria van het Gemeentefonds te onderzoeken. Wanneer dit onderzoek ter sprake komt, zullen we zeker de kans krijgen om hier dieper op in te gaan. Wat de discussie van vandaag betreft, zal ik me tot een vijftal opmerkingen beperken.

De minister heeft gesteld dat 100 miljard frank van de Vlaamse overheid naar de steden en de gemeenten stroomt. Ik zou hiervan graag een overzicht krijgen. Blijkbaar is niemand in staat om dit overzicht te maken of te geven. Ik had alleszins gehoopt dat de studie van professor Bouckaert meer duidelijkheid zou scheppen.

De criteria van het Gemeentefonds en van het Investeringsfonds zijn in 1990 en 1991 vastgelegd.

De Roo

Deze belangrijke criteria omvatten onder meer het aantal inwoners van een gemeente, de oppervlakte en het fiscale vermogen of onvermogen.

Hoewel men het verdelingsmechanisme van het Gemeentefonds heeft vastgelegd, heeft men tegelijkertijd tal van andere subsidiestromen in stand gehouden. Indien men de principes van het Investeringsfonds met betrekking tot een aantal bijkomende materies zou uitbreiden, zou men die bijkomende subsidiestromen kunnen inperken of vermijden. Het Investeringsfonds is opgericht om het gemeentelijk patrimonium via trekkingsrechten mee te financieren. Vroeger moest men voor investeringen in onroerend goed op bezoek gaan bij sinterklaas. Men moest vragen of er iets kon worden geregeld in verband met de bouw van een sporthal of een cultureel centrum. Om een subsidiëring van 60 percent te krijgen, moest men met andere woorden goed staan bij sinterklaas. Men heeft terecht komaf gemaakt met deze handelwijze. Ik zou de minister willen aansporen om dit principe te handhaven. De redenering die de Vlaamse overheid ten overstaan van het federale niveau hanteert, moet ze echter ook op een eerlijke manier hanteren ten overstaan van de gemeenten.

De stelling dat de gemeenten fiscaal volstrekt autonoom zijn, is iets te makkelijk. Dezelfde beperking geldt voor de Vlaamse overheid. Zolang de federale overheid de personenbelasting heft, kan de Vlaamse overheid niet beweren fiscaal volledig autonoom te zijn. De Vlaamse overheid kan onmogelijk dezelfde inwoners dezelfde belasting een tweede maal opleggen. Dat kan niet.

Minister Johan Sauwens : Er zijn toch ook opcentiemen.

De heer Johan De Roo : Inderdaad, de gemeenten zitten met de aanvullende personenbelasting en met aanvullende opcentiemen.

Minister Johan Sauwens : Er is sprake van verschillen van 0 tot 9 percent.

De heer Johan De Roo : Dat klopt voor wat de personenbelasting betreft.

Er zijn enorme verschillen naargelang de fiscale capaciteit van de gemeenten. U weet heel goed dat er een groot verschil is tussen landelijke agrarische gemeenten en verstedelijkte gemeenten. Dergelijke zaken moeten worden uitgeklaard. Van de onroerende voorheffing gaat een deel van de midde-

len naar het Vlaams Gewest, een deel naar de provincies en een deel naar de gemeenten. Waarom wordt het gedeelte voor het Vlaams Gewest niet onmiddellijk overgeheveld naar de gemeenten ? Dat zou de zaken al heel wat duidelijker maken en de gemeenten en provincies een grotere fiscale autonomie opleveren.

Het probleem blijft dat de gemeenten over onvoldoende fiscale autonomie beschikken. Daardoor hebben ze te weinig armslag. De gemeenten zijn in feite geen vragende partij om meer geld te krijgen uit de fondsen, maar willen echte fiscale autonomie. U hebt echter verteld dat de fondsen bestaan om de grote verschillen in fiscaal vermogen weg te werken. De fondsen dienen bijgevolg voor de herverdeling en zullen de komende jaren ook blijven bestaan.

Ik hoop dat de echte subsidiestromen eens zullen worden blootgelegd.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, mijnheer De Roo, er is sprake van een echte begripsverwarring. 41 à 42 percent van de gemeentelijke ontvangsten is afkomstig van de gemeentelijke fiscaliteit. De gemeentelijke autonomie is nog nooit zo groot geweest als vandaag. Het doet er toch niet toe of de gemeenten hun inkomsten zelf kunnen heffen via een eigen techniek en door een eigen administratie of via de aanvullende belasting op de onroerende voorheffing. Het verschil is secundair.

De heer Johan De Roo : Het verschil zit in de marges.

Minister Johan Sauwens : Dankzij de maatregelen van de federale en Vlaamse regering op het vlak van belastingverlaging, vergroot de ruimte voor het voeren van een eigen fiscaal beleid.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de minister, u voert de discussie op een verkeerde manier. Nu krijgen de gemeenten allerlei nieuwe opdrachten toegewezen, waarvoor ze subsidies kunnen aanvragen. Ik geef u het voorbeeld van het opstellen van plannen voor ruimtelijke ordening. Als een gemeente een ruimtelijk structuurplan opstelt en daarvoor een stedenbouwkundige ambtenaar aanwerft, dan kan ze daarvoor subsidies krijgen. De gemeenten willen liever geen subsidies aanvragen, ze willen over voldoende eigen middelen beschikken om de opdrachten zelf uit te voeren. Het lijkt erop dat u het subsidiesysteem in stand wenst te houden. In Nederland, Denemarken en vele andere landen beschikken de gemeenten over een

De Roo

echte, waarachtige eigen fiscale autonomie. In Denemarken beschikken de gemeenten en steden duidelijk over een veel grotere eigen verantwoordelijkheid en over veel meer eigen middelen dan in Vlaanderen.

Mijnheer de minister, met een aantal principes zit u op het goede spoor, maar ik vraag u om ze ook in de praktijk om te zetten. U kunt uw beste partners voor het Vlaams beleid, de gemeenten, niet blijven ontgoochelen. Deze week was ik in Antwerpen. Ik heb er gepraat met heel veel mensen. Ook daar hoorde ik dezelfde klacht, want ook Antwerpen wil veel doen en krijgt veel opdrachten, maar ontvangt daarvoor geen middelen.

De voorzitter : De heer Van der Poorten heeft het woord.

De heer Mark Van der Poorten : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb nog een paar kanttekeningen. Ik merk op dat u dezelfde klemtoon legt als vanmorgen bij het bespreken van het ontwerp van decreet over de intergemeentelijke samenwerking. U wilt op het vlak van de autonomie de verantwoordelijkheid van de gemeenten heel sterk opvoeren. U wilt in feite scheidslijnen trekken. Ik moet u toch wijzen op een aantal regels die de overheid heeft gecreëerd aan de hand van subsidiestelsels van het type 60 percent door de hogere overheid, 20 percent door de provincie en 20 percent door de gemeenten. Die stelsels werden destijds ingevoerd, maar bestaan nog steeds. Ik verwijs terzake naar een materie die u heel goed kent : Monumenten en Landschappen.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer Van der Poorten, ik noem dit debat niet langer ernstig. Ik heb reeds twee keer aan deze commissie meegedeeld dat we in het licht van het kerntakendebat hebben afgesproken om de koppelsubsidies af te schaffen. Het is immers onze bedoeling dat elk niveau zelf de verantwoordelijkheid draagt voor de stappen die worden gezet, ook voor de financiële.

De heer Mark Van der Poorten : Mijnheer de minister, ik ben voorstander van de afschaffing van deze vorm van subsidies. Op het terrein is nog niets veranderd. Destijds hebt u als minister bevoegd voor Monumenten en Landschappen, heel veel gebouwen geklasseerd. De gemeenten dragen daarvan de gevolgen. Denkt u maar aan de heffing op leegstand van panden. Op lokaal vlak worden we geconfronteerd met heel veel problemen die we niet kunnen verantwoorden tegenover de bevol-

king. Ik ben groot voorstander van de afschaffing van de koppelsubsidies. Schaft u ze dus alstublieft af, verklaringen afleggen is niet genoeg.

De heer De Roo vraagt meer taken die de gemeenten aankunnen. Ik wil benadrukken dat we ze inderdaad moeten aankunnen. Vanuit diverse hoeken komt vanalles op ons af. Ik denk aan de Gecoro, waarvoor de gemeenten een secretariaat moeten oprichten en een commissie moeten aanstellen. De gemeenten zullen ook moeten instaan voor de kosten. Ik verwijs naar een aantal andere nevenschijnzelen zoals impulsgebieden, woonnoodgebieden en herwaarderingsgebieden. Ik ontken niet dat daar ook middelen tegenover stonden, maar die kwamen vooral in de grote steden terecht. Steden beschikken immers over personeel en wisten van het bestaan van de subsidiekanalen af. Ik verwijs ook naar de afbakening van de stedelijke gebieden. Gemeenten moeten in afspraak met de hogere overheid strategische projecten uitwerken. Hoe wordt gewaarborgd dat de projecten ook kunnen worden uitgevoerd ?

Mijnheer de minister, u hebt het over grote fiscale autonomie. Uw voorganger heeft ooit een belasting geplafonneerd die in mijn gemeente werd geheven. Ik hef nu een nieuwe belasting en wacht af hoe de regering erop zal reageren.

De voorzitter : Mevrouw Tyberghien heeft het woord.

Mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche : Mijnheer de minister, ik ben blij dat het herverdelingsmechanisme blijft bestaan. Ik ben er groot voorstander van. Al zijn we het helemaal eens met de autonomie op fiscaal vlak en op vlak van taken en opdrachten, toch merken we dagelijks dat die gemeentelijke autonomie van buitenaf wordt beperkt. Heel wat decreten, zoals die over het RSV, leggen zaken op aan de gemeenten. Ook wij hebben dit decreet met veel enthousiasme gesteund. Het decreet kan echter grote gevolgen hebben voor kleine, landelijke gemeenten in landschappelijk waardevol gebied. Dergelijke gemeenten zien geen enkele mogelijkheid om meer inkomsten te verwerven omwille van de woonquota, het verbod op het uitbreiden van industriezones en de inkomensbronnen. Ondanks alle creativiteit zitten we gebonden aan bepaalde zaken. Ik vraag u dan ook uitdrukkelijk het herverdelingsmechanisme te behouden en een beleid te voeren dat gericht is op de mogelijkheden. De grote steden geloven niet dat in een kleine gemeente als Houthulst de opcentiemen moeten worden verhoogd omdat de financiële draagkracht te klein is. Ik moet de opcentiemen

Tyberghien-Vandenbussche

met 450 verhogen om de lopende taken aan te kunnen. De aanpassing brengt 11,2 miljoen frank op per jaar. Kleine gemeenten zoals de onze moeten het daarmee doen.

Ook de landelijke bevolking heeft behoeften, gewettigde eisen en verwachtingen. Ik ben blij dat het verdelingsmechanisme, gericht op het beleid van dergelijke gemeenten, in de toekomst blijft bestaan. Mijnheer de minister, u hebt mijn steun.

De voorzitter : De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Dany Vandenbossche : Mijnheer de voorzitter, er bestaat natuurlijk een cyclische beweging in de vraag van de steden en gemeenten om meer middelen te krijgen. Die beweging vindt men terug in 1988, 1994 en 2000. De reden is duidelijk. Er komen nieuwe besturen aan de macht, die nieuwe financiële middelen vragen.

In 1988 was de situatie van de gemeenten bijzonder slecht. Men heeft toen een Gemeentefonds opgericht, dat inzake de criteria en de herverdeling een nieuw element invoerde. Men hield met name meer rekening met het fiscaal vermogen van de gemeenten én met wat de gemeenten binnen de eigen fiscale autonomie zelf aan inkomsten zouden willen genereren.

Mijnheer de minister, ik ben het voor het grootste deel eens met uw uiteenzetting. Als men de criteria voor het Gemeentefonds herziet, dan moet dit een van de leidraden blijven. Het kan niet dat gemeenten in Vlaanderen die geen fiscaliteit hebben, uit het Gemeentefonds middelen puren. Ik weet hoe moeilijk die discussie is en hoe men eraan tracht te remediëren. Destijds zat hier de burgemeester van Sint-Martens-Latem. Het systeem van de fiscaliteit van de gemeenten is enigszins afgeslankt in het Gemeentefonds. Ik ben het ermee eens dat men na 10 jaar rekening moet houden met veranderende omstandigheden. Een van de leidraden blijft echter het fiscaal vermogen en de mogelijkheid die gemeenten hebben om zelf ontvangsten te verwezenlijken.

Als men de uitgaven voor de politie bekijkt en Sint-Martens-Latem vergelijkt met Gent, dan wordt alles meteen duidelijk.

De voorzitter : Een herziening zou inderdaad goed zijn. We mogen daarbij de solidariteit evenwel niet uit het oog verliezen. Mijnheer De Roo, ik vond uw

uitspraken een beetje dubbelzinnig. U vindt dat we die fondsen niet nodig hebben als we fiscale autonomie krijgen. Mijns inziens hebben we zowel meer fiscale autonomie nodig als solidariteit tussen de steden en de plattelandsgemeenten.

De heer Johan De Roo : Ik wilde enkel opmerken dat we eigenlijk geen vragende partij zijn. Als men zelf over voldoende middelen beschikt, kan men perfect voor zichzelf zorgen. Solidariteitsfondsen zullen onbetwistbaar noodzakelijk blijven om de middelen te herverdelen. Er bestaan enorme verschillen tussen de fiscale vermogens van de steden en de gemeenten, en dat zal de volgende jaren niet veranderen. Ik pleit evenwel voor een werkelijke fiscale autonomie, waarbij men ook afspreekt welke belastingen de hogere overheid niet meer zelf zal heffen maar overdragen aan de gemeenten. Ik denk bijvoorbeeld aan de onroerende voorheffing. Dat is een belasting die volgens mij door de steden en gemeenten of door de provincie mag worden geheven, maar niet door het Vlaams gewest.

Minister Johan Sauwens : Sommige opmerkingen zijn eigenlijk een rechtsreeks aanzet tot het debat over de herzieningscriteria voor het Gemeentefonds. Het is niet aan mij om daar nu uitspraken over te doen. In het regeerakkoord wordt evenwel een aantal zaken aangehaald die bij deze herziening in aanmerking moeten worden genomen : de fiscale draagkracht, de bestuurskracht van de landelijke gebieden, het naar waarde schatten van de centrumfuncties en de open ruimte. In de administratie is er een werkgroep die onderzoekt welke parameters daarvoor kunnen worden gebruikt, en welk gewicht ze moeten krijgen. We zullen daarbij zeker aandacht hebben voor de problemen van de kleine landelijke gemeenten, maar ook de grootste landelijke problemen niet vergeten.

Voor alle duidelijkheid : het miljard frank komt er pas na het nieuwe decreet op het Gemeentefonds. Dat zou nog in de loop van dit jaar moeten gebeuren. De regering en het Vlaams Parlement zullen daarom binnenkort moeten beginnen met de besluitvorming over de herzieningscriteria. Ik zal de commissieleden een overzicht bezorgen van de 100 miljard frank subsidies. Ik wil het Investeringsfonds in het Gemeentefonds inschakelen. De gemeenten zullen op die manier zelf kunnen bepalen wat ze ermee doen. Ik zeg niet dat dit al een regeringsbeslissing is, maar het lijkt mij alleszins het beste scenario. Het Gemeentefonds is immers het middel bij uitstek voor de basisfinanciering van de gemeenten.

Sauwens

Wat de heer Vanderpoorten heeft gezegd over subsidies en zo, hangt samen met het kerntakendebat. Als we een aantal taken die op dit ogenblik door intercommunales op lokaal en interlokaal niveau worden uitgevoerd, op bovenlokaal niveau willen brengen, dan zal dat ook een weerslag hebben op de basisfinanciering van de bestuursniveaus.

Het antwoord op sommige van uw vragen over de subsidiesystemen zal duidelijker worden dankzij de studie van professor Bouckaert, bijvoorbeeld wat betreft het convenantenbeleid. Met die studie streven we naar transparanter en eenvormiger systemen van subsidiëring. Ieder departement heeft nu een eigen systeem. Dat is niet goed, want het doorkruist de basisfinanciering, wat kan leiden tot scheeftrekkingen of tot willekeurige bestedingen. In Nederland klagen de gemeenten steen en been dat ze te veel toegewezen bevoegdheden en middelen hebben, en te weinig vrijheid en autonomie. We kunnen ons systeem dus beter heroriënteren, zodat het op onze maat gesneden is.

Ik heb het gevoel dat deze commissie wat schizofreen reageert. De Vlaamse decreten van ruimtelijke ordening, milieu, monumenten en landschappen, enzovoort wordt verweten dat er taken en opdrachten aan de gemeenten worden toegeschoven. Maar u bent de Vlaamse decreetgever. Het leek hier zonet wel een hoorzitting met Vlaamse burgemeesters en schepenen. Ik wil mijn rol vervullen in de regering, en mee waken over de belangen van het lokale niveau, maar het parlement moet dat zelf ook doen. De decreetgever moet weten wat de weerslag is van zijn decreten.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Ik heb al voldoende onderstreept waar het om te doen is. In een decreet moeten inderdaad de financiële effecten voor de gemeenten worden ingecalculeerd. De gemeenten zijn in de loop der jaren trouwe uitvoerders van een gezond beleid geweest. Dat was zo onder de vorige regering, en zo is het ook onder de huidige. Ze mogen echter niet ontgoocheld worden. Er moet voor gezorgd worden dat de gemeenten voldoende slagkracht behouden, zo niet dreigen ze zich te zullen afzetten tegen het hogere niveau. Daar heeft niemand baat bij.

Ik hoop dat de minister snel met zijn ontwerp van decreet komt. Dat zal misschien ook meer klaarheid brengen in het kerntakendebat. Ik ben in elk geval een groot voorstander van duidelijkheid om-

trent de kerntaken, ook inzake belastingen, en van afspraken tussen de niveaus over wie welke belasting heft. Zo'n afspraak kan zeker gemaakt worden over grondbelasting of onroerende voorheffing. Dat zou een vorm zijn van behoorlijk bestuur vanwege de Vlaamse overheid ten aanzien van de gemeenten, aangezien zij over die belastingen zelf zullen kunnen beslissen.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heer De Roo en door de heren Dirk De Cock, De Loor en Holemans werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

- *De vergadering wordt geschorst om 15.58 uur.*
- *De vergadering wordt hervat om 16.08 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Johan De Roo tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de politiehervorming

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Roo tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de politiehervorming.

De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, iedereen werd de jongste dagen in zijn omgeving wellicht geconfronteerd met vragen over de politiehervorming, meer bepaald over de effectieve kosten die aan deze hervorming verbonden zijn. Het gaat weliswaar om een federale bevoegdheid, maar de hervorming heeft ook een grote weerslag op de lokale besturen.

Op dit ogenblik gaat 10 percent van de begroting van de Vlaamse gemeenten naar politie. Van die kosten voor politie maken de personeelskosten 86 percent uit. Tot voor enkele weken werd de kostprijs van de hervorming geschat op 18,4 miljard frank. Nu is daar blijkbaar nog 1,4 miljard frank

De Roo

bijgekomen, ingevolge besprekingen in de nacht van 5 op 6 maart door de top van de regering-Verhofstadt.

We worden zagezegd snel en efficiënt geïnformeerd, maar in werkelijkheid kregen we tot nog toe geen informatie. Uit contacten, zowel met het federaal ministerie van Binnenlandse Zaken, het kabinet van Binnenlandse Zaken als met het kabinet van de federale eerste minister blijkt dat ons geen documenten bezorgd kunnen worden. Er wordt niets verspreid. Nochtans werden de beslissingen die op 1 april van kracht zullen zijn, snel en efficiënt genomen. Het nieuwe statuut zal voor 86 percent doorwegen, aangezien 86 percent van de politiekosten personeelskosten zijn.

Mijnheer de minister, wat is de uitkomst van de voorbije besprekingen? Hoeveel geld wordt er extra uitgetrokken voor de politiehervorming? Hoe wordt dat verdeeld onder de gemeenten?

Het is jammer dat we deze vragen moeten stellen, want normaliter zouden alle gemeenten al geïnformeerd moeten zijn door de betrokken overheid, die op zo'n gulle manier heeft onderhandeld in de periode voor Euro 2000 en die alle mogelijke toegevingen heeft gedaan aan de vakbonden van politie en rijkswacht, met alle gevolgen van dien. Dat heeft immers een sneeuwbaaleffect veroorzaakt bij de rest van het gemeentepersoneel. Iedereen kijkt met veel belangstelling uit naar de verhogingen van de weddes, de voordelen en de andere extra-legale voordelen voor de federale politie. Dat zal bij de lokale besturen zeker gevolgen hebben.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Mijn antwoord zal zeer kort zijn : ik weet het ook niet. Op 6 maart is er een akkoord bereikt dat voorziet in een vergoeding voor de meerkost van het nieuwe statuut voor een totaalbedrag van 18,8 miljard frank, jaarlijks geïndexeerd. Er komen jaarlijks extra middelen voor de pensioenfinanciering, ter waarde van 1,9 miljard frank, en voor de arbeidsongevallen en beroepsziekten, ter waarde van 1 miljard frank. Bovendien maakt de federale overheid ook nog eens middelen vrij voor de algemene omkadering van de lokale politie en voor de veiligheidscontracten. Ik heb er echter helemaal geen zicht op welke gemeenten wat precies krijgen. Ik hoop dat ik dit binnen twee weken weet. De onderhandelingen vonden plaats tussen de federale regering en de vertegenwoordigers van de gemeenten. De gewestministers zijn daar niet bij betrokken geweest.

gers van de gemeenten. De gewestministers zijn daar niet bij betrokken geweest.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Op het federale vlak gebeurt dit al even snel en efficiënt als op het Vlaamse vlak. Degenen die dit daadwerkelijk zullen moeten betalen en mee zullen moeten uitvoeren blijven op hun honger zitten. Dit is een overduidelijk staaltje van de nieuwe aanpak van de twee nieuwe regeringen.

Minister Johan Sauwens : Geef toe, mijnheer De Roo, deze vragen had men in het federaal parlement moeten stellen.

De heer Johan De Roo : Maar als men ze daar stelt, krijgt men blijkbaar geen antwoord.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de renovatiepremie in 13 Vlaamse steden

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Overmeire tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de renovatiepremie in 13 Vlaamse steden.

De heer Van Overmeire heeft het woord

De heer Karim Van Overmeire : Mijnheer de minister, geachte leden, eind februari konden we kennis nemen van het feit dat de Vlaamse regering het licht op groen heeft gezet voor twee nieuwe premies : een nieuwbouwpremie en een renovatiepremie. Dit gebeurt voor projecten in dertien zogenaamd prioritaire steden. Deze premies passen in het impulsprogramma voor een betere huisvesting. Nu zijn er terzake allerlei beperkingen. Men beperkt zich tot de stadskernen, met uitsluiting van de landelijke gebieden. Daar valt veel voor te zeggen. Ook zijn er allerlei beperkingen inzake het inkomen dat de betrokkenen mogen hebben. Bij de nieuwbouwpremie is er een beperking qua perceeloppervlakte. De renovatiepremie is gekoppeld aan het besteden van een minimumbedrag. Er zijn isolatienormen, enzovoort. Dat lijken me nuttige

Van Overmeire

maatregelen ter omkadering. Wel heb ik vragen bij de beperking van de renovatiepremie tot de dertien steden : Aalst, Antwerpen, Brugge, Genk, Gent, Hasselt, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Roeselare, Sint-Niklaas, Oostende en Turnhout. Dit zijn inderdaad de grotere Vlaamse steden met een centrumfunctie. Toch zijn deze steden maar goed voor ongeveer een derde van de woningen die in aanmerking zouden kunnen komen. Het gaat over 6.350 leegstaande woningen, op een totaal van 22.000 leegstaande woningen in Vlaanderen. Het gaat ook over 1.700 verwaarloosde woningen op een totaal van 4.800 in Vlaanderen. Eigenlijk komt dus maar een derde van de doelgroep in aanmerking.

Mijnheer de minister, ik spreek hier niet in mijn eigen voordeel. Ik woon in Aalst en Aalst staat in het lijstje. Dat is niet mijn probleem. Maar het arrondissement waar ik woon, bevat andere steden die evenzeer kampen met dit probleem. Dan denk ik aan Denderleeuw, Geraardsbergen en Ronse. Ik kan me voorstellen dat elk arrondissement wel dergelijke kleinere steden of verstedelijkte gebieden telt die evenzeer kampen met verkrotting. Blijkbaar komen ze niet in aanmerking voor uw renovatie- en nieuwbouwpremie. Dat vind ik jammer. Waarom beperkt u die premie tot die dertien steden ? Welke criteria werden gehanteerd om tot die selectie te komen ?

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Mijnheer de voorzitter, ik verheug me in de eerste plaats over het feit dat de nieuwbouw- en de renovatiepremie er gekomen zijn vlak voor Batibouw. Ik heb zelf de papieren ervoor kunnen meenemen. Wel betreur ik dat het niet mogelijk was om dat besluit in de week voor 1 maart te kunnen krijgen, toen ik het vroeg aan de administratie. Ik weet niet of het ondertussen al is gepubliceerd. Het zou interessant zijn mochten de commissieleden het krijgen.

Ik sluit me aan bij deze vraag. Ook in heel wat landelijke gebieden, en vooral dan in kleine dorpskernen, zijn er woningen in zeer slechte staat. Binnen de woonbehoeftestudie en de ruimtelijke structuurplannen behoort het tot de opdracht van elke gemeente om een aantal stimuli in te bouwen zodat ook in die kleine kernen iets gedaan wordt aan de verkrotting en de leegstand. Ik kan me inbeelden dat dit budgettaire gevolgen heeft : vandaar de prioriteit voor de dertien steden. Toch wil ik aandacht vragen voor het landelijke gebied. Ik

woon zelf in Zuid-Limburg, een regio die bekend staat voor zijn grote leegstand en verkrotting. Het is moeilijk voor de gemeentelijke overheid om dit te dragen als het Vlaams Gewest geen stimuli geeft. Natuurlijk moet er wat budgettaire realisme zijn. Maar het is toch de bedoeling om leegstand en verkrotting daadwerkelijk aan te pakken. In steden zijn er weliswaar grotere concentraties, maar dat betekent niet dat men de landelijke gebieden aan de kant moet schuiven.

De voorzitter : De heer Van der Poorten heeft het woord.

De heer Mark Van der Poorten : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, aansluitend op wat de heer Van Overmeire zei, wou ik vragen of dit bedoeld is voor die dertien steden in hun totaliteit, of voor hun stedelijke kern. Andere gemeenten en steden hebben immers vaak een grotere bevolkingsdichtheid en kampen met meer problemen inzake verkrotting, maar komen hier toch niet voor in aanmerking. In welke mate hebben deze geselecteerde steden zich gekweten van hun taak inzake de inventarisatie met betrekking tot de heffing op de leegstand, maar ook met betrekking tot de heffing op bedrijfsruimten ? Nu krijgen ze immers het voordeel dat hun inwoners deze premie kunnen krijgen.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, eerst zal ik antwoorden op de vraag welke steden in het stedenbeleid zijn afgebakend. Ik heb dat reeds meegedeeld bij de bespreking van de beleidsbrief terzake. Dit is gericht op een beperkte doelgroep van centrumsteden : de twaalf Vlaamse steden met meer dan 50.000 inwoners, aangevuld met Turnhout, omwille van zijn centrumfunctie.

De selectie is gebeurd aan de hand van drie verschillende invalshoeken. De eerste was het RSV : dit zijn de steden die volgens het RSV in een grootstedelijk of regionaal-stedelijk gebied liggen. De tweede was een SERV-studie van januari 1995, met daarin een analyse tot op het gemeentelijke niveau van de stedelijke problematiek. Daarin stelde men dat precies deze steden een centrumfunctie hebben. Deze beide studies stelden in tempore non suspecto deze afbakening voor. De derde invalshoek was een sociaal-economische analyse van het Gemeentekrediet, gepubliceerd in 1998 in het driemaandelijks tijdschrift van deze instelling. Hierin werden voornoemde steden ondergebracht in de clusters 9 en 10. Cluster 9 behelst centrumste-

Sauwens

den, met een vrij hoge score inzake verstedelijking, economische activiteit en aantrekkingskracht. Cluster 10 behelst de twee grote steden, Antwerpen en Gent, en de drie belangrijke regionale steden Brugge, Leuven en Oostende.

Maar de kern van de diverse vragen vandaag is : waarom niet de andere steden ? Ondertussen heb ik die vraag gekregen van onder meer de burge-meesters van Geraardsbergen en Ronse. De nieuwe premiereregeling behelst naast een onderdeel nieuwbouw ook een onderdeel renovatie, dat beperkt is tot deze dertien centrumsteden. Twee doelstellingen lopen hier parallel. Ten tweede is er de macro-economische doelstelling van de nieuwe premiereregeling, namelijk het verhogen van het aanbod aan betaalbare en kwaliteitsvolle woningen. Ten tweede is er de doelstelling van het stedenbeleid, namelijk het tegengaan van de stadsvlucht en het werken aan leefbare steden met voldoende kwaliteitsvolle woonmogelijkheden. Als dit parlement een stedenbeleid wil, dan heeft dit inderdaad tot gevolg dat men voorziet in bepaalde maatregelen voor de steden. Dat lijkt me duidelijk. Ik begrijp dat men ook moet denken aan de landelijke gebieden.

De heer Johan De Roo : En die hebben zeker geen problemen.

Minister Johan Sauwens : Natuurlijk hebben die ook problemen. Als men het heeft over een stedenbeleid – en ik herinner u eraan dat de vorige regering daarover eveneens een beleid had -, dan heeft dit gevolgen. We voeren zo'n beleid omdat we de algemene maatschappelijke draagkracht in Vlaanderen willen versterken op die plaatsen waar zich mogelijkheden voordoen. De verloedering is in bepaalde wijken een groot probleem.

Ik beweer niet dat er geen renovatiebehoefte zijn buiten deze gebieden. Het gaat hier om een extra impulsprogramma, bovenop de lopende initiatieven. De bestaande regeling inzake de verbetering en aanpassing van woningen blijft bestaan in heel Vlaanderen. Het extra impulsprogramma concentreert zich op de steden en heeft betrekking op het volledige grondgebied van die steden. Het is een belangrijk instrument tot behoud of herstel van de leefbaarheid.

De tegemoetkoming belooft 300.000 frank indien men minstens 1 miljoen frank investeert in renovatie. Dat is een substantieel bedrag, een echte duw in de rug. De stad zelf kan daarenboven nog bijko-

mende initiatieven nemen. De bedoeling van dit soort programma's is dat er op korte termijn een positief schokeffect tot stand komt. Het alternatief is dat men over heel Vlaanderen een renovatiepremie van 70.000 of 80.000 frank per woning geeft. Ik ben ervan overtuigd dat in dat geval het maatschappelijk effect lang niet hetzelfde zal zijn. Het gedragsbeïnvloedende effect zal dan veel lager zijn. We hebben een heel duidelijke keuze gemaakt.

Ik hoop dat de middelen in de begroting ingeschreven blijven. Ik ben ervan overtuigd dat de huidige regeling moet worden versterkt. Men moet renoveren in heel Vlaanderen. Ik hoop dat we in de loop van volgend jaar een regeling kunnen uitwerken die betere vooruitzichten geeft.

Intussen blijven de renovatieleningen van de VHM bestaan. Het budget wordt met een half miljard frank verhoogd. De instrumenten van het woonbeleid blijven gelden in heel Vlaanderen. De bouwpremie is beperkt tot woningbouw- en woonvernieuwingsgebieden in heel Vlaanderen. Dit instrument is juist werkbaar daar waar de nood het hoogst is.

De zaak is inderdaad niet vroeger bekendgemaakt, ook niet in het parlement. Als men ze vooraf aankondigt, dan zou er gedurende enkele maanden een stilstand op de renovatie- en bouwmarkt zijn ontstaan. Dat kan niet de bedoeling zijn. Daarom was er slechts een zeer korte termijn tussen de beslissing en de bekendmaking, in de periode dat Baticbouw zijn deuren opende. Met een lagere bezetting van de diensten werden zeer snel, via de bestaande informatica en telecommunicatie, alle gemeentehuizen en eigen gedeconcentreerde diensten verwittigd.

De voorzitter : De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik begrijp zeer goed dat als men een stedenbeleid wil voeren, men moeilijk maatregelen kan nemen die over heel Vlaanderen van toepassing zijn. Dit was ook niet echt mijn punt. Het is logisch een onderscheid te maken tussen de stedelijke gebieden en de landelijke delen. Wel zeg ik dat de selectie zodanig is doorgevoerd dat bepaalde steden uit de boot vallen. Ik denk hierbij aan Ronse, waar de verpaupering groter is dan in sommige delen van Gent.

De nood is in die gebieden even groot. De leefbaarheid komt daar sterk in het gedrang. Men had beter geselecteerd op basis van andere parameters.

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Ik kan het alleen maar aanmoedigen dat het een impulsprogramma is, beperkt in de tijd. Ik wil echter even dieper ingaan op wat een van de vorige sprekers heeft gezegd over de verfijning naar buurten en wijken. Mijns inziens had de atlas van professor Kesteloot een goede parameter kunnen zijn.

Ik geef een voorbeeld uit mijn eigen provincie. De stad Genk is een vrij jonge en nieuwe stad, met heel veel nieuwbouw. In vergelijking met andere Limburgse regio's is er in Genk dus weinig verkrotting. In sommige regio's is die leegstand en is die verkrotting echter wel zeer groot. Het is dus spijtig dat bepaalde buurten – ook in steden – worden uitgesloten. Daarom vind ik dat de atlas-Kesteloot eigenlijk een betere parameter had kunnen zijn.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Mevrouw Heeren, wat u zegt, is totaal fout. Het is dankzij de extra middelen die het parlement en de regering in deze begroting hebben goedgekeurd, dat we dit kunnen doen. Het is wel degelijk een sociale maatregel. We helpen

een aantal mensen om een eigen woning te verwerven.

Bovendien geeft dit programma ons de mogelijkheid om een sociale maatregel te nemen ten aanzien van mensen die wonen in de steden. Vanuit de invalshoek mobiliteit is nabijheid de ideale oplossing. De steden bieden enorme mogelijkheden. Om tal van redenen moeten we het wonen in de stad aanmoedigen. Ik wil de stadsvlucht een halt toeroepen. Deze maatregel zal daar ongetwijfeld toe bijdragen. Er worden immers substantiële middelen ter beschikking gesteld van gezinnen met een relatief laag inkomen om een woning te gaan renoveren en er zelf in te gaan wonen.

We verkruimelen de middelen niet over geheel Vlaanderen. Ik besef natuurlijk wel dat er ook in een aantal kleinere provinciestedjes heel wat problemen zijn. Daarvoor zijn er echter de bestaande programma's. Dit impulsprogramma is dus eigenlijk een extra.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 16.32 uur.*
